KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2022/1193

2022 m. liepos 11 d.

kuriuo nustatomos *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 išnaikinimo ir plitimo prevencijos priemonės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB ([1]), ypač į jo 28 straipsnio 1 dalies a ir c–h punktus,

kadangi:

(1) Reglamentas (ES) 2016/2031 yra Sąjungos teisės aktų dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų pagrindas. Kadangi tuo reglamentu nustatytas naujas taisyklių rinkinys, nuo 2022 m. sausio 1 d. juo panaikinti keli teisės aktai, kurie buvo grindžiami anksčiau šiame sektoriuje galiojusiomis taisyklėmis;

(2) vienas iš tokių panaikintų aktų – Tarybos direktyva 98/57/EB ([2]), kurioje nustatytos kovos su kenkėju *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, kuris vėliau pervadintas *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014 (toliau – nurodytasis kenkėjas) – bulvių rudojo puvinio sukėlėju – priemonės;

(3) be to, nuo tada, kai buvo priimta ta direktyva, sukaupta naujų mokslinių žinių, susijusių su nurodytojo kenkėjo biologinėmis savybėmis ir paplitimu, taip pat sukurta naujų tyrimo metodų šiam kenkėjui aptikti ir identifikuoti bei metodų jam išnaikinti ir užkirsti kelią jo plitimui;

(4) todėl tikslinga priimti naujas priemones, skirtas *Solanum tuberosum* L. rūšies augalams (bulvėms), išskyrus jų sėklas, ir *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw rūšies augalams (pomidorams), išskyrus jų vaisius ir sėklas, (toliau – nurodytieji augalai), kuriomis siekiama išnaikinti nurodytąjį kenkėją, kai jis aptinkamas Sąjungos teritorijoje, ir užkirsti kelią jo plitimui. Tačiau tam tikros Direktyvoje 98/57/EB nustatytos priemonės, ypač susijusios su nurodytojo kenkėjo išnaikinimu ir jo plitimo prevencija, tebėra tinkamos, todėl turėtų būti numatytos;

(5) valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų kasmet savo teritorijoje vykdyti nurodytojo kenkėjo buvimo ant nurodytųjų augalų stebėseną, siekdamos užtikrinti, kad tas kenkėjas būtų kuo veiksmingiau ir kuo anksčiau aptiktas. Kasmetinės stebėsenos taisyklės turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į numatomą nurodytųjų augalų paskirtį, siekiant užtikrinti, kad jų apžiūra, ėminių ėmimas ir tyrimai būtų atliekami kiekvienam augalui ir atsižvelgiant į jo paskirtį tinkamiausiu laiku ir tinkamiausiomis sąlygomis;

(6) kilus įtarimui dėl nurodytojo kenkėjo buvimo, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija turėtų atlikti tyrimus pagal tarptautinius standartus, kad galėtų patvirtinti arba paneigti to kenkėjo buvimą;

(7) patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą, atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija turėtų nedelsdama imtis atitinkamų to kenkėjo išnaikinimo ir plitimo prevencijos priemonių. Pirmoji iš šių priemonių turėtų būti demarkacinės zonos nustatymas;

(8) taip pat turėtų būti numatytos papildomos išnaikinimo priemonės. Nurodytieji augalai, kurie pripažinti užkrėstais nurodytuoju kenkėju, neturėtų būti sodinami Sąjungos teritorijoje, o atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija turėtų užtikrinti, kad užkrėsti nurodytieji augalai būtų sunaikinti arba kitaip pašalinti tokiomis sąlygomis, kuriomis būtų užkirstas kelias nurodytojo kenkėjo plitimui. Siekiant užtikrinti, kad nekiltų realios nurodytojo

([1]) OL L 317, 2016 11 23, p. 4.
([2]) 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/57/EB dėl *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* kontrolės (OL L 235, 1998 8 21, p. 1).

kenkėjo išplitimo rizikos, turėtų būti numatytos konkrečios priemonės, susijusios su tyrimais, ėminių ėmimu ir veiksmais vietoje. Turėtų būti numatytos konkrečios priemonės, kad nurodytasis kenkėjas neišplistų už demarkacinių zonų ribų per užkrėstą paviršinį vandenį ir auginamuosius arba laukinius bulvinių šeimos augalus šeimininkus;

(9) siekiant užtikrinti, kad šis reglamentas būtų pradėtas taikyti kuo greičiau po Direktyvos 98/57/EB panaikinimo, jis turėtų įsigalioti trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

(10) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos priemonės, kuriomis siekiama išnaikinti bulvių rudojo puvinio sukėlėją *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996, emend. Safni *et al.* 2014 ir užkirsti kelią jo plitimui Sąjungos teritorijoje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

1) nurodytasis kenkėjas – *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi *et al.* 1996 emend. Safni *et al.* 2014;

2) nurodytieji augalai – *Solanum tuberosum* L. rūšies augalai (bulvės), išskyrus sėklas, ir *Solanum lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw rūšies augalai (pomidorai), išskyrus vaisius ir sėklas;

3) bulvinių šeimos augalai šeimininkai – laukiniai ir auginami *Solanaceae* šeimos augalai;

4) nurodytieji augalai savaiminukai – nurodytieji augalai, kurių atsiranda gamybos vietose, nors jie nebuvo pasodinti;

5) gumbai, skirti sodinti jų gamybos vietoje – tam tikroje gamybos vietoje auginami gumbai, kuriuos ketinama ilgam palikti toje vietoje ir kurių nenumatoma sertifikuoti.

3 straipsnis

Kasmetinė stebėsena

1. Kompetentingos institucijos kasmet savo teritorijoje vykdo stebėseną dėl nurodytojo kenkėjo buvimo ant nurodytųjų augalų, paviršiniame vandenyje, kuris naudojamas nurodytiesiems augalams drėkinti, ir skystosiose atliekose, laikydamosi šių reikalavimų:

a) vykdant gumbų, išskyrus sėklinius, stebėseną, atliekami šie veiksmai:

   i) kuo vėliau, jau nudžiūvus bulvienojams, bet dar nenuėmus derliaus, iš sandėlyje esančių gumbų partijų arba iš augančių pasėlių paimami ėminiai;

   ii) jeigu įmanoma vizualiai nustatyti nurodytojo kenkėjo sukeltus simptomus, atliekama augančių pasėlių apžiūra, taip pat perpjautų gumbų apžiūra tais atvejais, kai tokia apžiūra yra tinkama nurodytojo kenkėjo sukeltiems simptomams nustatyti;

b) vykdant sėklinių gumbų, išskyrus tuos, kuriuos ketinama sodinti jų gamybos vietoje, stebėseną, sistemingai atliekama augančių pasėlių bei sandėlyje esančių partijų apžiūra ir kuo vėliau, jau nudžiūvus bulvienojams, bet dar nenuėmus derliaus, iš sandėlio arba iš augančių pasėlių paimami ėminiai;

c) gumbų, kuriuos ketinama sodinti jų gamybos vietoje, stebėsena vykdoma remiantis nustatyta rizika, susijusia su nurodytojo kenkėjo buvimu, ir ją vykdant atliekami šie veiksmai:

   i) kuo vėliau, jau nudžiūvus bulvienojams, bet dar nenuėmus derliaus, iš sandėlyje esančių gumbų partijų arba iš augančių pasėlių paimami ėminiai;

   ii) jeigu įmanoma vizualiai nustatyti nurodytojo kenkėjo sukeltus simptomus, atliekama augančių pasėlių apžiūra, taip pat perpjautų gumbų apžiūra tais atvejais, kai tokia apžiūra yra tinkama nurodytojo kenkėjo sukeltiems simptomams nustatyti;

d) vykdant pomidorų augalų stebėseną, persodinti skirtų augalų gamybos vietoje atitinkamu metu atliekama bent augančių pasėlių apžiūra;

e) vykdant bulvinių šeimos augalų šeimininkų, išskyrus nurodytuosius augalus, taip pat paviršinio vandens ir skystųjų atliekų stebėseną, taikomi atitinkami metodai ir prireikus imami ėminiai.

2. Ėminių skaičius, kilmė ir ėmimo laikas pasirenkami remiantis patikimais moksliniais ir statistiniais principais, taip pat nurodytojo kenkėjo biologinėmis savybėmis, atsižvelgiant į konkrečias atitinkamų valstybių narių bulvių ir pomidorų auginimo sistemas.

3. Ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia praėjusiais kalendoriniais metais vykdytos kasmetinės stebėsenos rezultatus. Tos stebėsenos rezultatus jos pateikia pagal II priede pateiktą šabloną.

4 straipsnis

Kilus įtarimui dėl nurodytojo kenkėjo buvimo taikytinos priemonės

1. Kompetentinga institucija užtikrina, kad su stebėsenos tikslais paimtais ėminiais būtų atlikti I priedo 2.1 punkte nurodyti aptikimo tyrimai.

2. Kol negauti aptikimo tyrimų rezultatai, kompetentinga institucija:

a) draudžia vežti nurodytuosius augalus, kilusius iš visų pasėlių, partijų ar siuntų, iš kurių paimti ėminiai, išskyrus tos kompetentingos institucijos kontroliuojamus nurodytuosius augalus, jeigu patvirtinta, kad jie nekelia realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos;

b) atseka kenkėjo, dėl kurio buvimo kilo įtarimas, kilmę;

c) vykdo visų gamybos vietoje, iš kurios paimti a punkte nurodyti ėminiai, išaugintų nurodytųjų augalų, išskyrus nurodytuosius a punkte, vežimo oficialią kontrolę;

d) draudžia naudoti paviršinį vandenį nurodytiesiems augalams ir kitiems auginamiesiems bulvinių šeimos augalams šeimininkams, kol bus patvirtintas arba paneigtas nurodytojo kenkėjo buvimas tame paviršiniame vandenyje, išskyrus tuos atvejus, kai kompetentinga institucija leidžia naudoti paviršinį vandenį pomidorams ir kitiems auginamiesiems bulvinių šeimos augalams šeimininkams, kurie auginami šiltnamiuose, su sąlyga, kad tas vanduo dezinfekuojamas taikant atitinkamus kompetentingos institucijos patvirtintus metodus.

3. Kol bus gauti aptikimo tyrimų rezultatai, kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų išsaugoti ir tinkamai laikomi visi šie elementai:

a) visi likę gumbai, kurie buvo paimti imant ėminius, ir, jei įmanoma, visi likę augalai, kurie buvo paimti imant ėminius;

b) likę nurodytojo augalo ekstraktai, išskirtos DNR pavyzdžiai ir tyrimui paruošta papildoma medžiaga;

c) atitinkamais atvejais gryna kultūra;

d) visi susiję dokumentai.

4. Jei įtarimas dėl nurodytojo kenkėjo buvimo patvirtinamas pagal I priedo 1.1 punktą, kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų atlikti I priede nurodyti ėminių, paimtų stebėsenos tikslais, siekiant patvirtinti arba paneigti nurodytojo kenkėjo buvimą, tyrimai.

5 straipsnis

Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą taikytinos priemonės

1. Jei nurodytojo kenkėjo buvimas patvirtinamas pagal I priedo 1.2 punktą, taikomos 2–6 dalys.

2. Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą ant nurodytųjų augalų, kompetentinga institucija nedelsdama imasi visų šių priemonių:

a) atlieka tyrimą siekdama nustatyti infekcijos mastą ir pirminį (-ius) šaltinį (-ius) pagal III priedą, taip pat bent visų kloniniais ryšiais susijusių sėklinių gumbų išteklių papildomus tyrimus pagal 4 straipsnio 1 dalį;

b) nustato demarkacinę zoną, kurią sudaro bent užkrėsta zona, apimanti visus šiuos elementus:

   i) nurodytuosius augalus, siuntas ir (arba) partijas, transporto priemones, laivus, sandėlius arba jų dalis, iš kurių buvo paimtas užkrėsto nurodytojo augalo ėminys, visus kitus objektus, įskaitant pakavimo medžiagą, taip pat mechanizmus, naudojamus auginant, gabenant ar sandėliuojant tuos nurodytuosius augalus ir, atitinkamais atvejais, gamybos vietą (-as) arba gamybos vietos dalį (-is), kurioje (-iose) tie nurodytieji augalai buvo išauginti arba buvo nuimtas jų derlius;

   ii) visų rūšių i punkte išvardytus objektus, jeigu nustatyta, kad jie tikriausiai užkrėsti nurodytuoju kenkėju per sąlytį su užkrėstais nurodytaisiais augalais prieš nuimant derlių, jį nuėmus arba tuo pačiu metu kartu su jais auginant, drėkinant arba purškiant užkrėstus nurodytuosius augalus, atsižvelgiant į IV priedo 1 punkte išvardytus elementus;

c) jeigu tai būtina fitosanitarinei rizikai sumažinti, aplink užkrėstą zoną nustato buferinę zoną, atsižvelgdama į IV priedo 2 punkte nurodytus nurodytojo kenkėjo galimo išplitimo elementus;

d) pripažįsta:

   i) b punkto i papunktyje nurodytus objektus užkrėstais;

   ii) b punkto ii papunktyje nurodytus objektus tikriausiai užkrėstais.

3. Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą pasėliuose, kurie yra bulvinių šeimos augalai šeimininkai, bet ne nurodytieji augalai, ir nustačius, kad kyla grėsmė nurodytųjų augalų auginimui, kompetentinga institucija imasi šių priemonių:

a) atlieka tyrimą siekdama nustatyti infekcijos mastą ir pirminį (-ius) šaltinį (-ius) pagal III priedą, taip pat bent visų kloniniais ryšiais susijusių sėklinių gumbų išteklių papildomus tyrimus pagal 4 straipsnio 1 dalį ir

b) nustato demarkacinę zoną, kurią sudaro užkrėsta zona.

Užkrėsta zona apima:

a) augalus šeimininkus, iš kurių buvo paimtas užkrėstas ėminys;

b) augalus šeimininkus, kurie gali būti užkrėsti nurodytuoju kenkėju ir pripažinti tikriausiai užkrėstais nurodytuoju kenkėju per sąlytį su užkrėstais augalais šeimininkais prieš nuimant derlių, jį nuėmus arba tuo pat metu kartu su jais auginant, drėkinant arba purškiant užkrėstus augalus šeimininkus.

Kompetentinga institucija:

a) antros pastraipos a punkte nurodytus augalus šeimininkus pripažįsta užkrėstais;

b) antros pastraipos b punkte nurodytus augalus šeimininkus pripažįsta tikriausiai užkrėstais.

4. Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą paviršiniame vandenyje, skystosiose atliekose, išleidžiamose iš pramoninio perdirbimo ar pakavimo patalpų, kuriose tvarkomi nurodytieji augalai, arba ant susijusių laukinių bulvinių šeimos augalų šeimininkų ir nustačius, kad dėl drėkinimo, purškimo arba užliejimo paviršiniu vandeniu kyla grėsmė nurodytųjų augalų auginimui, kompetentinga institucija imasi šių priemonių:

a) siekdama nustatyti infekcijos mastą, atlieka tyrimą pagal III priedą ir, be kita ko, vykdo stebėseną atitinkamu metu tirdama paviršinio vandens ir skystųjų atliekų ėminius bei laukinius bulvinių šeimos augalus šeimininkus, jei tokių yra, ir

b) nustato demarkacinę zoną, kuri apima užkrėstą zoną, atsižvelgdama į IV priedo 2 punkte nurodytus nurodytojo kenkėjo galimo išplitimo elementus.

Užkrėsta zona apima:

a) paviršinį vandenį, iš kurio buvo paimtas (-i) užkrėstas (-i) meginys (-iai);

b) paviršinį vandenį, kuris gali būti užkrėstas, atsižvelgiant į IV priedo 1 punkte nurodytus elementus.

Kompetentinga institucija:

a) antros pastraipos a punkte nurodytą paviršinį vandenį pripažįsta užkrėstu;

b) antros pastraipos b punkte nurodytą paviršinį vandenį pripažįsta tikriausiai užkrėstu.

5. Jeigu valstybė narė pateikia pranešimą apie protrūkį Europos informavimo apie fitosanitarijos tikslais sulaikytas siuntas sistemoje EUROPHYT, pranešime nurodytos kaimyninės valstybės narės nustato galimos infekcijos mastą ir nustato demarkacinę zoną vadovaudamosi šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalimis. Protrūkio paviršiniame vandenyje atveju nereikia pateikti pranešimo apie užkrėstą paviršinį vandenį jau nustatytose demarkacinėse zonose.

6. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų išsaugoti ir tinkamai laikomi visi šie elementai:

a) 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta medžiaga – bent jau kol bus užbaigti visi tyrimai;

b) medžiaga, susijusi su antruoju aptikimo tyrimu ir, atitinkamais atvejais, su identifikavimo tyrimais, – kol bus užbaigti visi tyrimai;

c) jei taikoma, gryna nurodytojo kenkėjo kultūra – ne mažiau kaip mėnesį po 5 dalyje nustatytos pranešimo procedūros.

6 straipsnis

Nurodytojo kenkėjo likvidavimo priemonės

1. Nurodytieji augalai, kurie pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį pripažinti užkrėstais nurodytuoju kenkėju, nesodinami. Kompetentinga institucija užtikrina, kad užkrėsti nurodytieji augalai būtų sunaikinti arba kitaip pašalinti pagal V priedo 1 punktą, jeigu nustatoma, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos.

Jeigu nurodytieji augalai buvo pasodinti prieš pripažįstant juos užkrėstais, pasodinta medžiaga nedelsiant sunaikinama arba kitais būdais pašalinama pagal V priedo 1 punktą. Gamybos vietos dalis (-ys), kurioje (-iose) buvo pasodinti užkrėsti nurodytieji augalai, pripažįstama (-os) užkrėsta (-omis). Vadovaujantis 5 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatoma demarkacinė zona.

2. Nurodytieji augalai, kurie pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktį pripažinti tikriausiai užkrėstais, ir nurodytieji augalai, kuriems kylanti rizika nustatyta pagal 5 straipsnio 4 dalį, nesodinami ir, kontroliuojant atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, tinkamai panaudojami arba pašalinami, kaip nurodyta V priedo 2 punkte, jeigu nustatoma, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos.

Jeigu nurodytieji augalai buvo pasodinti prieš pripažįstant juos tikriausiai užkrėstais, pasodinta medžiaga nedelsiant sunaikinama arba taikomos VI priedo 2 punkte nurodytos priemonės. Gamybos vietos dalis (-ys), kurioje (-iose) buvo pasodinti tikriausiai užkrėsti nurodytieji augalai, pripažįstama (-os) tikriausiai užkrėsta (-omis). Vadovaujantis 5 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatoma demarkacinė zona.

3. Visi mechanizmai, transporto priemonės, laivai, sandėliai arba jų dalys ir visi kiti objektai, įskaitant pakavimo medžiagą, kurie pripažinti užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį arba tikriausiai užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktį ir 5 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos b punktą, sunaikinami arba išvalomi ir dezinfekuojami taikant V priedo 3 punkte nurodytus metodus.

4. Be 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų priemonių, demarkacinėse zonose taikomos V priedo 4 punkte nurodytos priemonės.

7 straipsnis

Konkrečios sėklinių gumbų tyrimo priemonės

1. Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą atitinkamoje sėklinių gumbų gamybos vietos dalyje, kompetentinga institucija užtikrina, kad I priede nurodyti tyrimai būtų atlikti su kloniniais ryšiais susijusiomis užkrėstomis gumbų partijų linijomis arba – nustačius, kad kloniniais ryšiais susijusių linijų nėra, – su gumbais arba gumbų partijomis, kurie turėjo tiesioginį ar netiesioginį sąlytį su užkrėstomis gumbų partijomis.

2. Patvirtinus nurodytojo kenkėjo buvimą atitinkamose sėklinių gumbų, kuriems taikoma sertifikavimo sistema, gamybos vietos dalyse, I priede nurodyti tyrimai atliekami su kiekvienu pradinės klonų selekcijos būdu gautu augalu arba su reprezentatyviaisiais elitinių sėklinių bulvių ėminiais.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. liepos 11 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Tyrimų, kurie turi būti atliekami pagal 3, 4, 5 ir 7 straipsnius, planas

1. SU NURODYTOJO KENKĖJO BUVIMU SUSIJĘ BENDRIEJI PRINCIPAI

1.1. Nurodytojo kenkėjo buvimas įtariamas, jeigu atlikus pirmąjį aptikimo tyrimą su nurodytuoju augalu arba vandens ėminiais gaunamas teigiamas rezultatas.

1.2. Nurodytojo kenkėjo buvimas patvirtinamas šiais atvejais:

a) kai pirmasis arba antrasis aptikimo tyrimas yra atrankusis išskyrimas, kurį atlikus nustatomos tipines morfologines savybes turinčios kolonijos ir gaunami teigiami dviejų identifikavimo tyrimų su tomis kolonijomis rezultatai;

b) kai pirmasis ir antrasis tyrimai yra ne atrankusis išskyrimas, o kiti tyrimai, ir kai atlikus atrankųjį išskyrimą iš ėminio bei nustačius tipines morfologines savybes turinčias kolonijas, gaunami teigiami dviejų identifikavimo tyrimų rezultatai.

Vienas iš tų dviejų identifikavimo tyrimų yra 2.2 punkto e, f ir g papunkčiuose nurodytas tyrimas.

2. TYRIMAI

2.1. Aptikimo tyrimai

Atliekami tokie aptikimo tyrimai, kuriais būtų galima nuosekliai aptikti ne mažiau kaip 10^4 ląstelių viename mililitre pakartotinai suspenduotų nuosėdų, gautų iš užkrėtimo požymių neturinčių ėminių.

Antrasis aptikimo tyrimas grindžiamas kitokiais biologiniais principais arba kitokiomis nukleotidų sritimis nei pirmasis aptikimo tyrimas.

Aptikimo tyrimai yra šie:

a) imunofluorescencinė analizė, kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

b) nurodytojo kenkėjo išskyrimas pusiau atrankioje modifikuotoje SMSA (toliau – mSMSA) auginimo terpėje, kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

c) įprastinės PGR tyrimas naudojant Pastrik *et al.* (2002) ([1]) pradmenis, kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

d) TaqMan® tikralaikės PGR tyrimai naudojant šiuos pradmenis ir zondus:

i) Weller *et al.* (2000) ([2]), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

ii) Vreeburg *et al.* (2016) ([3]) (naudojant TaqMan® zondą, gautą modifikavus pirminį Weller *et al.* (2000) aprašytą zondą), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

([1]) Pastrik, K.H., Elphinstone, J.G., Pukall, R. (2002) Sequence analysis and detection of *Ralstonia solanacearum* by multiplex PCR amplification of 16S-23S ribosomal intergenic spacer region with internal positive control. *European Journal of Plant Pathology* 108, p. 831–842.

([2]) Weller, S.A, Elphinstone, J.G., Smith, N., Boonham, N., Stead, D.E. (2000). Detection of *Ralstonia solanacearum* strains with a quantitative, multiplex, real-time, fluorogenic PCR (TaqMan) assay. *Applied and Environmental Microbiology,* 66, p. 2853–2858. https://journals.asm.org/doi/10.1128/AEM.66.7.2853-2858.2000.

([3]) Vreeburg, R.A.M., Bergsma-Vlami, M., Bollema, R.M., de Haan, E.G., Kooman-Gersmann, M., Smits-Mastebroek, L., Tameling, W.I.L., Tjou-Tam-Sin, N.N.A., van de Vossenberg B.T.L.H, Janse, J.D. (2016). Performance of real-time PCR and immunofluorescence for the detection of *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* and *Ralstonia solanacearum* in potato tubers in routine testing. *Bulletin OEPP/EPPO Bulletin* 46, p. 112–121.

iii) Vreeburg *et al.* (2018) ([4]) (vadinamasis NYtor tyrimas), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

iv) Massart *et al.* (2014) ([5]), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

e) kilpinės izoterminės amplifikacijos (angl. *loop-mediated isothermal amplification*, LAMP) tyrimas naudojant Lenarčič *et al.* (2014) pradmenis ([6]) (tik užkrėtimo požymių turinčios augalinės medžiagos atveju), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

2.2. Identifikavimo tyrimai

Identifikavimo tyrimai yra šie:

a) imunofluorescencinė analizė, kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

b) įprastinės PGR tyrimai naudojant Pastrik *et al.* (2002) pradmenis, kaip išsamiai aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

c) TaqMan® tikralaikės PGR tyrimai naudojant šiuos pradmenis ir zondus:

i) Weller *et al.* (2000), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

ii) Vreeburg *et al.* (2016) (naudojant TaqMan® zondą, gautą modifikavus pirminį Weller *et al.* (2000) aprašytą zondą), kaip išsamiai aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

iii) Vreeburg *et al.* (2018) (vadinamąjį NYtor tyrimą), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

iv) Massart *et al.* (2014), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

d) kilpinės izoterminės amplifikacijos (LAMP) tyrimas naudojant Lenarčič *et al.* (2014) pradmenis, kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

e) specifinio filotipo dauginės įprastinės PGR tyrimas (Opina *et al.* (1997) ([7]); Fegan ir Prior (2005) ([8])), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

f) DNR brūkšninis kodavimas (Wicker *et al.* (2007) ([9])), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose;

g) MALDI-TOF masių spektrometrija (van de Bilt *et al.* (2018) ([10])), kaip aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

([4]) Vreeburg, R., Zendman, A., Pol A., Verheij, E., Nas, M., Kooman-Gersmann, M. (2018). Validation of four real-time TaqMan PCRs for the detection of *Ralstonia solanacearum* and/or *Ralstonia pseudosolanacearum* and/or *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers using a statistical regression approach. *EPPO Bulletin* 48, p. 86–96.

([5]) Massart, S., Nagy, C., Jijakli, M.H. (2014). Development of the simultaneous detection of *Ralstonia solanacearum* race 3 and *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* in potato tubers by a multiplex real-time PCR assay. *European Journal of Plant Pathology* 138, p. 29–37.

([6]) Lenarčič, R., Morisset, D., Pirc, M., Llop, P., Ravnikar, M., Dreo, T. (2014). Loop-mediated isothermal amplification of specific endoglucanase gene sequence for detection of the bacterial wilt pathogen *Ralstonia solanacearum*. *PLoS ONE* 9(4), e96027. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0096027.

([7]) Opina, N., Tavner, F., Holloway, G., Wang, J.F., Li, T.H., Maghirang, R., Fegan, M., Hayward, A.C., Viji Krishnapillai, A., Wai-Foong Hong, Holloway, B.W, Timmis, J.N. (1997). A novel method for development of species and strainspecific DNA probes and PCR primers for identifying *Burkholderia solanacearum* (formerly *Pseudomonas solanacearum*). *Asia-Pacific Journal of Molecular Biology and Biotechnology* 5, p. 19–30.

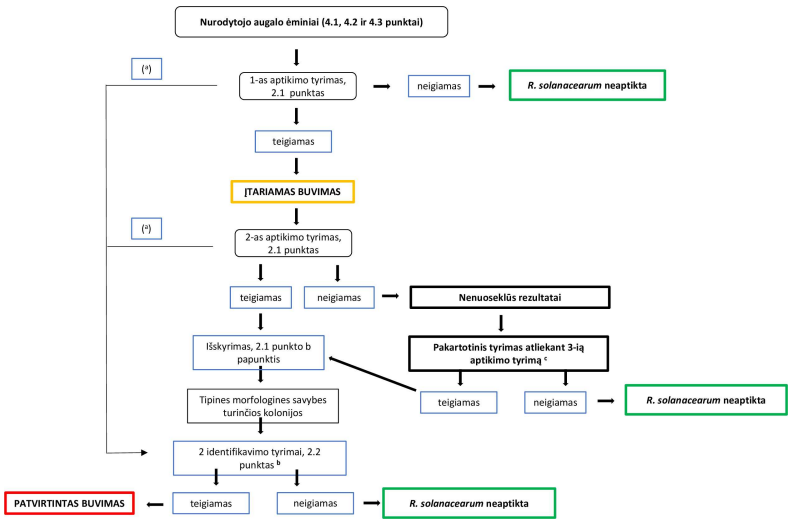
([8]) Fegan, M., Prior, P. (2005). How complex is the „*Ralstonia solanacearum* species complex". *In Bacterial Wilt Disease and the* Ralstonia solanacearum *Species Complex* (eds Allen C, Hayward AC & Prior P), p. 449–461. American Phytopathological Society, St Paul, MN (US).

([9]) Wicker, E., Grassart, L., Coranson-Beaudu, R., Mian, D., Guilbaud, C., Fegan, M., Prior, P. (2007). *Ralstonia solanacearum* strains from Martinique French West Indies) exhibiting a new pathogenic potential. *Applied and Environmental Microbiology* 73, p. 6790–6801.

([10]) van de Bilt, J.L.J., Wolsink, M.H.L., Gorkink-Smits, P.P.M.A., Landman, N.M., Bergsma-Vlami, M. (2018). Application of Matrix-Assisted Laser Desorption Ionization Time-Of-Flight Mass Spectrometry for rapid and accurate identification of *Ralstonia solanacearum* and *Ralstonia pseudosolanacearum*. *European Journal of Plant Pathology*, https://doi.org/10.1007/s10658-018-1517-5.

3. PROCEDŪRŲ STRUKTŪRINĖS SCHEMOS

1 struktūrinė schema. Nurodytojo kenkėjo buvimo nurodytojo augalo ėminiuose diagnostikos procedūra.

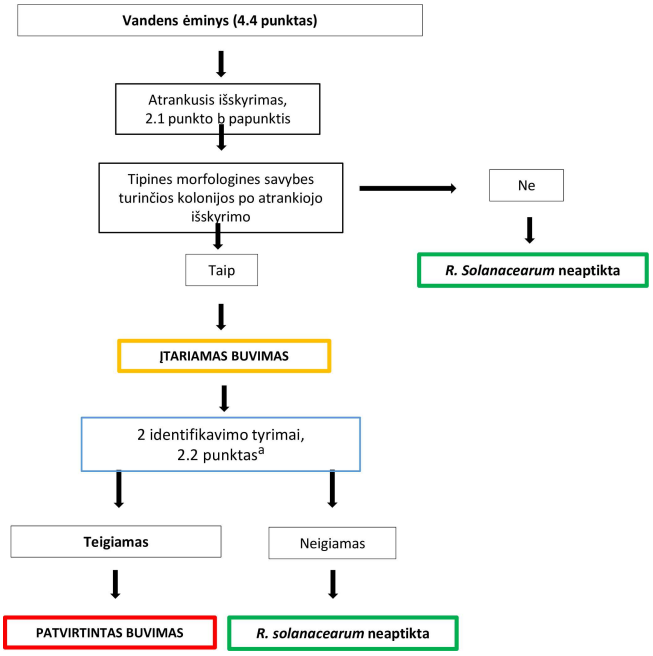

[a] Išskyrimas gali būti atliekamas kaip pirmasis arba antrasis aptikimo tyrimas. Įtarus nurodytojo kenkėjo buvimą auginimo terpėje, kolonijos išgryninamos siekiant gauti grynas kultūras, su kuriomis atliekami du identifikavimo tyrimai.

[b] Vienas iš šių dviejų identifikavimo tyrimų yra 2.2 punkto e, f ir g papunkčiuose nurodytas tyrimas. Kenkėjo buvimui patvirtinti reikalingi teigiami dviejų identifikavimo tyrimų rezultatai.

[c] Trečiasis aptikimo tyrimas grindžiamas kitokiais biologiniais principais arba kitokiomis nukleotidų sritimis.

2 struktūrinė schema. Nurodytojo kenkėjo buvimo vandens ėminiuose diagnostikos procedūra.

[a] Vienas iš šių dviejų identifikavimo tyrimų yra 2.2 punkto e, f ir g papunkčiuose nurodytas tyrimas. Kenkėjo buvimui patvirtinti reikalingi teigiami dviejų identifikavimo tyrimų rezultatai.

4. ĖMINIO RUOŠIMAS

4.1. Užkrėtimo požymių neturinčių gumbų ėminiai

Standartinį ėminį sudaro 200 gumbų vienam tyrimui. Atitinkama laboratorinė iš stolono prisijungimo vietos išpjautų šerdžių apdorojimo procedūra, atliekama siekiant gauti ekstraktą, kuris naudojamas nurodytajam kenkėjui aptikti, aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

4.2. Užkrėtimo požymių neturinčių nurodytųjų augalų ėminiai

Tyrimas latentinėms infekcijoms aptikti atliekamas naudojant jungtinius stiebo segmentų arba lapkočių ėminius. Procedūra gali būti taikoma iki 200 stiebo dalių arba 200 lapkočių, paimtų iš vieną ėminį sudarančių skirtingų augalų. Atitinkama laboratorinė stiebo ar lapkočio segmentų dezinfekavimo ir apdorojimo procedūra, atliekama siekiant gauti ekstraktą, kuris naudojamas nurodytajam kenkėjui aptikti, aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

4.3. Užkrėtimo požymių turinčios nurodytųjų augalų medžiagos ėminiai

Aseptinėmis sąlygomis iš bulvės gumbo apytakinio žiedo arba iš nurodytųjų augalų, ant kurių matomi vytimo simptomai, stiebo apytakinio audinio paimamos audinio dalys. Atitinkama laboratorinė šių audinių apdorojimo procedūra, atliekama siekiant gauti ekstraktą, kuris naudojamas nurodytajam kenkėjui aptikti, išsamiai aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

4.4. Paviršinio arba recirkuliuojančio vandens (įskaitant bulvių perdirbimo ištakius arba nuotekas) ėminiai

Pagrindinis tyrimas nurodytajam kenkėjui paviršinio vandens, vandens iš recirkuliacijos sistemų ir ištakių (bulvių perdirbimo pramonės) ėminiuose aptikti yra atrankusis išskyrimas. Atitinkama laboratorinė vandens ėminių apdorojimo procedūra aprašyta tarptautiniuose diagnostikos standartuose.

II PRIEDAS

3 straipsnio 3 dalyje nurodytas stebėsenos rezultatų pateikimo šablonas

Rudojo puvinio praėjusių kalendorinių metų bulvių ir pomidorų derliuje stebėsenos rezultatų pateikimo šablonas.

Ši lentelė naudojama tik jūsų šalyje nuimto bulvių ir pomidorų derliaus stebėsenos rezultatams pateikti.

VN	Kategorija	Pasėlių plotas (ha)	Laboratoriniai tyrimai						Gumbų apžiūra ([1])			Augančių pasėlių apžiūros ([1])			Kita informacija
			Ėminių skaičius	Partijų skaičius	Partijų dydis (t arba ha)	Ėminių ėmimo laikotarpis	Teigiamų rezultatų skaičius		Apžiūrėtų ėminių skaičius	Ėminio dydis	Teigiamų ėminių skaičius ([2])	Apžiūrų skaičius	Hektarų (bulvių) arba augalų (pomidorų) skaičius	Teigiamų rezultatų skaičius ([2])	
							Ėminiai	Partijos							
	Sertifikuoti sėkliniai gumbai														
	Kiti sėkliniai gumbai (nurodykite)														
	Maistinės ir perdirbti skirtos bulvės														
	Kiti gumbai (nurodykite)														
	Persodinti skirti pomidorai														
	Kiti šeimininkai (nurodykite rūšį, upę / teritoriją)														
	Vanduo (nurodykite upę / teritoriją / patalpų vietą)														

([1]) Tai yra gumbų arba pasėlių makroskopinis tyrimas.

([2]) Nustatyti simptomai, paimtas ėminys ir laboratoriniais tyrimais patvirtintas nurodytojo kenkėjo buvimas.

III PRIEDAS

5 straipsnio 2 dalies a punkte, 5 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punkte ir 5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas tyrimas

5 straipsnio 2 dalies a punkte, 5 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punkte ir 5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas tyrimas atitinkamais atvejais yra susijęs su šiais elementais:

1) gamybos vietomis:

   a) kuriose auginamos arba augintos bulvės, kloniniais ryšiais susijusios su bulvėmis, kurios, kaip nustatyta, užkrėstos nurodytuoju kenkėju;

   b) kuriose auginami arba auginti pomidorai iš to paties šaltinio, kaip ir pomidorai, kurie, kaip nustatyta, užkrėsti nurodytuoju kenkėju;

   c) kuriose auginamos arba augintos bulvės ar pomidorai buvo oficialiai kontroliuojami dėl įtariamo nurodytojo kenkėjo buvimo;

   d) kuriose auginamos arba augintos bulvės, kloniniais ryšiais susijusios su bulvėmis, augintomis gamybos vietose, kurios, kaip nustatyta, užkrėstos nurodytuoju kenkėju;

   e) kuriose auginamos bulvės arba pomidorai ir kurios yra šalia užkrėstų gamybos vietų, įskaitant tokias gamybos vietas, kuriose tiesiogiai arba dalyvaujant bendram rangovui naudojamasi ta pačia gamybos įranga ir įrenginiais;

   f) kuriose drėkinimui arba purškimui naudojamas paviršinis vanduo, gaunamas iš bet kurio šaltinio, kuris patvirtintas arba įtariamas kaip užkrėstas nurodytuoju kenkėju;

   g) kuriose drėkinimui arba purškimui naudojamas paviršinis vanduo iš šaltinio, kuriuo naudojamasi tose gamybos vietose, kurios patvirtintos arba įtariamos kaip užkrėstos nurodytuoju kenkėju;

   h) kurios yra arba buvo užlietos paviršiniu vandeniu, kuris patvirtintas arba įtariamas kaip užkrėstas nurodytuoju kenkėju, ir

2) paviršiniu vandeniu, kuris naudojamas nurodytiesiems augalams drėkinti ar purkšti arba kuriuo buvo užlietas (-i) laukas (-ai) arba užlieta (-os) gamybos vieta (-os), kurie patvirtinti kaip užkrėsti nurodytuoju kenkėju.

IV PRIEDAS

Elementai, pagal kuriuos pripažįstama, kad objektas tikriausiai yra užkrėstas nurodytuoju kenkėju pagal 5 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį ir 5 straipsnio 4 dalies antros pastraipos b punktą, ir nustatomas galimas nurodytojo kenkėjo išplitimas pagal 5 straipsnio 2 dalies c punktą ir 5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punktą

1. Elementai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama pagal 5 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį ir 5 straipsnio 4 dalies antros pastraipos b punktą pripažįstant, kad objektas tikriausiai yra užkrėstas nurodytuoju kenkėju:

   a) nurodytieji augalai, auginami gamybos vietoje, kuri yra pripažinta užkrėsta pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį;

   b) gamybos vieta (-os), tam tikrais gamybos ryšiais susijusi (-ios) su nurodytaisiais augalais, kurie pripažinti užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, įskaitant tas gamybos vietas, kuriose tiesiogiai arba dalyvaujant bendram rangovui naudojamasi ta pačia auginimo įranga ir įrenginiais;

   c) nurodytieji augalai, užauginti b punkte nurodytoje (-ose) gamybos vietoje (-ose) arba esantys tokioje (-iose) gamybos vietoje (-ose) tuo laikotarpiu, kai a punkte nurodytoje gamybos vietoje buvo nurodytieji augalai, pripažinti užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį;

   d) patalpos, kuriose tvarkomi nurodytieji augalai iš a, b ir c punktuose nurodytų gamybos vietų;

   e) visi mechanizmai, transporto priemonės, laivai, sandėliai arba jų dalys ir visi kiti objektai, įskaitant pakavimo medžiagą, kurie galėjo turėti sąlytį su nurodytaisiais augalais, kurie pripažinti užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį;

   f) visi nurodytieji augalai, kurie buvo laikomi ankstesniame punkte nurodytuose statiniuose ar objektuose arba turėjo sąlytį su jais, prieš juos išvalant ir dezinfekuojant;

   g) atlikus tyrimą ir testavimą pagal 5 straipsnio 2 dalies a punktą, bulvių gumbai arba augalai, kurie yra seseriniais ar motininiais kloniniais ryšiais susiję su nurodytaisiais augalais, pripažintais užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, ir pomidorų augalai iš to paties šaltinio, kaip nurodytieji augalai, pripažinti užkrėstais pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, ir kurie dėl kloninių ryšių, tikėtina, yra užkrėsti, nors jų tyrimų nurodytajam kenkėjui nustatyti rezultatai galėjo būti neigiami;

   h) g punkte nurodytų nurodytųjų augalų gamybos vieta (-os);

   i) nurodytųjų augalų, drėkinamų arba purškiamų vandeniu, kuris pripažintas užkrėstu pagal 5 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos a punktą, gamybos vieta (-os);

   j) nurodytieji augalai, auginami gamybos vietos dalyje (-yse), užliejamoje (-ose) paviršiniu vandeniu, kuris patvirtintas kaip užkrėstas.

2. Elementai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama pagal 5 straipsnio 2 dalies c punktą ir 5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punktą nustatant galimą nurodytojo kenkėjo išplitimą:

   a) pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą nustatytoje demarkacinėje zonoje:

      i) arti esančios kitos gamybos vietos, kuriose auginami nurodytieji augalai;

      ii) bendrai auginami ir naudojami sėklinių gumbų ištekliai;

      iii) gamybos vietos, kuriose nurodytieji augalai drėkinami arba purškiami paviršiniu vandeniu, tais atvejais, kai yra arba buvo iškilusi paviršinio vandens nuotėkio iš gamybos vietos (-ų), kuri (-ios) pripažinta (-os) užkrėsta (-omis) pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, arba tokios (-ių) gamybos vietos (-ų) užliejimo rizika;

   b) tai atvejais, kai paviršinis vanduo pripažįstamas užkrėstu pagal 5 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos a punktą:

      i) nurodytųjų augalų gamybos vieta (-os), kuri (-ios) yra šalia užkrėstu pripažinto paviršinio vandens arba kuriai (-ioms) kyla užliejimo tokiu vandeniu pavojus;

      ii) bet koks atskiras drėkinimo baseinas, susisiekiantis su paviršiniu vandeniu, kuris pripažintas užkrėstu;

iii) vandens telkiniai, susisiekiantys su paviršiniu vandeniu, kuris pripažintas užkrėstu, atsižvelgiant:

— į vandens, kuris pripažintas užkrėstu, tekėjimo kryptį ir greitį,

— į tai, ar yra laukinių bulvinių šeimos augalų šeimininkų.

V PRIEDAS

6 straipsnyje nurodytos išnaikinimo priemonės

1. 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės yra viena arba kelios iš šių priemonių:

   a) naudojimas gyvūnų pašarui termiškai apdorojus taip, kad nurodytasis kenkėjas tikrai būtų sunaikintas;

   b) šalinimas oficialiai patvirtintoje specialioje atliekų šalinimo vietoje, kurioje nėra realios rizikos, kad nurodytasis kenkėjas pateks į aplinką, pvz., su protėkiu į žemės ūkio paskirties žemę;

   c) deginimas;

   d) pramoninis perdirbimas, tiesiogiai ir nedelsiant pristačius į perdirbimo įmonę, kurioje yra oficialiai patvirtinti atliekų šalinimo įrenginiai, nustačius, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo iš tų įrenginių rizikos, ir kurioje įrengta bent išvykstančių transporto priemonių valymo ir dezinfekavimo sistema;

   e) kitos priemonės, jei nustatyta, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos; apie tokias priemones ir priežastis, dėl kurių jos pasirinktos, turi būti pranešta Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

   Visos likusios atliekos, susijusios su pirmiau nurodytais procesais arba atsiradusios tų procesų metu, šalinamos taikant oficialiai patvirtintus metodus pagal VI priedo nuostatas.

2. Nurodytieji augalai, kurie pagal 6 straipsnio 2 dalį pripažinti tikriausiai užkrėstais, tinkamai naudojami arba šalinami kontroliuojant kompetentingai institucijai. Ta kompetentinga institucija patvirtina šiuos tų nurodytųjų augalų naudojimo ir susijusių atliekų šalinimo būdus:

   a) bulvių gumbai:

      i) naudojami kaip vartoti skirti gumbai, supakuoti tiesioginiam pristatymui ir naudojami neperpakuojant vietoje, kurioje yra atitinkami atliekų šalinimo įrenginiai. Sėkliniai gumbai toje pačioje vietoje gali būti tvarkomi tik tada, jei tai daroma atskirai arba atlikus valymo ir dezinfekavimo darbus, arba

      ii) naudojami kaip pramoniniam perdirbimui skirti gumbai, tiesiogiai ir nedelsiant pristatomi į perdirbimo įmonę, kurioje yra atitinkami atliekų šalinimo įrenginiai ir įrengta bent išvykstančių transporto priemonių valymo ir dezinfekavimo sistema, arba

      iii) naudojami tam tikrais kitais būdais arba šalinami, jeigu nustatoma, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos, ir kompetentinga institucija pritaria tokiam naudojimui ar šalinimui;

   b) kitos nurodytųjų augalų dalys, įskaitant stiebų ir lapų liekanas:

      i) sunaikinamos arba

      ii) naudojamos tam tikrais kitais būdais arba šalinamos, jeigu nustatoma, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos, ir kompetentinga institucija pritaria tokiam naudojimui ar šalinimui.

3. Tinkamais 6 straipsnio 3 dalyje nurodytų objektų valymo ir dezinfekavimo metodais laikomi tie metodai, kuriuos taikant nekyla realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos; jie taikomi prižiūrint valstybių narių kompetentingoms institucijoms.

4. Priemonės, kurias valstybės narės turi įgyvendinti pagal 5 straipsnį nustatytoje (-ose) ir 6 straipsnio 4 dalyje nurodytoje (-ose) demarkacinėje (-ėse) zonoje (-ose), apima 4.1 ir 4.2 punktuose išdėstytas priemones:

4.1. priemonės, kurios turi būti įgyvendintos gamybos vietose, pripažintose užkrėstomis pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį:

4.1.1. saugomų pasėlių gamybos vietos dalyje arba gamybos vienete, pripažintoje (-ame) užkrėsta (-u) pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, imamasi visų 1, 2 ir 3 punktuose nustatytų priemonių arba visų 4, 5, 6 ir 7 punktuose nustatytų priemonių:

1) pirmuosius ketverius auginimo metus po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, pašalinami nurodytieji augalai savaiminukai, taip pat kiti laukiniai bulvinių šeimos augalai, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, ir uždraudžiama sodinti nurodytuosius augalus, sėti bulvių ir pomidorų sėklą, atsižvelgiant į nurodytojo kenkėjo, auginamųjų bulvinių šeimos augalų šeimininkų ir *Brassica* rūšies augalų, su kuriais siejama nustatyta nurodytojo kenkėjo išgyvenimo rizika, biologines savybes;

2) nuo penktųjų metų po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, įvykdžius 1 punkto sąlygas ir oficialios kontrolės metu nustačius, kad gamybos vietos dalyje bent dvejus auginimo metus iš eilės iki sodinimo nerasta nurodytųjų augalų savaiminukų ir laukinių bulvinių šeimos augalų šeimininkų, leidžiama sodinti tik bulvių gumbus, išskyrus tuos gumbus, kurie skirti kitoms bulvėms dauginti, o nukasti bulvių gumbai arba, atitinkamais atvejais, nurauti pomidorų augalai tiriami vadovaujantis I priedu;

3) pirmą kartą užauginus nurodytuosius augalus, kaip nurodyta 2 punkte, ir po atitinkamo ne trumpesnio kaip dvejų metų sėjomainos ciklo, jeigu numatoma auginti sėklinius gumbus, vykdoma 3 straipsnyje nustatyta stebėsena, arba

4) pirmuosius penkerius auginimo metus po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, pašalinami nurodytieji augalai savaiminukai, taip pat laukiniai bulvinių šeimos augalai, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai;

5) pirmuosius trejus metus po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, ji paliekama pūdymui arba užsėjama javais, atsižvelgiant į nustatytą riziką, arba skiriama daugiametei ganyklai, kuri dažnai visiškai nupjaunama arba kurioje intensyviai ganoma, arba paliekama kaip pieva sėklai auginti;

6) ketvirtaisiais ir penktaisiais metais po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, leidžiama sodinti augalus, kurie nėra nurodytojo kenkėjo augalai šeimininkai ir su kuriais nesiejama nustatyta nurodytojo kenkėjo išgyvenimo arba išplitimo rizika;

7) nuo šeštųjų metų po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas, įvykdžius 4, 5 ir 6 punktų reikalavimus ir oficialios kontrolės metu nustačius, kad gamybos vietos dalyje bent dvejus metus iš eilės iki sodinimo nerasta nurodytųjų augalų savaiminukų ir laukinių bulvinių šeimos augalų, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, leidžiama sodinti ir sėklinius, ir kitus gumbus, o nukasti gumbai arba, atitinkamais atvejais, nurauti pomidorų augalai tiriami vadovaujantis I priedu;

4.1.2. visose kitose užkrėstos gamybos vietos dalyse, kompetentingoms institucijoms nustačius, kad pašalinta rizika, susijusi su nurodytaisiais augalais savaiminukais ir laukiniais bulvinių šeimos augalais, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, taikomos šios sąlygos:

1) sertifikuoti bulvių gumbai gali būti sodinami tose gamybos vietos dalyse, kuriose bent dvejus metus nebuvo auginamos bulvės ar kiti auginamieji bulvinių šeimos augalai šeimininkai, jeigu įvykdyti visi šie reikalavimai:

a) kompetentingos institucijos atlikti tyrimai parodė, kad infekcijos šaltinis gamybos vietoje buvo tik kloninės kilmės ir atsirado ne dėl sąlyčio su kitomis gumbų partijomis;

b) šie tyrimai pagrįsti visų kitų bulvių partijų, užaugintų toje gamybos vietoje, tyrimų dokumentais, taip pat kitų galimų infekcijos šaltinių, ypač šalia esančių vandens kelių, tyrimais;

c) šiose gamybos vietos dalyse užauginti gumbai prieš juos pateikiant rinkai buvo ištirti vadovaujantis I priedu.

2) Kitais atvejais taikomos šios sąlygos:

a) kitais auginimo metais po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas:

i) bulvių atveju – negalima sodinti nei bulvių gumbų, augalų ar sėklos, nei jokių kitų auginamųjų bulvinių šeimos augalų, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, arba galima sodinti sertifikuotus sėklinius gumbus tik vartoti skirtiems gumbams auginti;

ii) pomidorų atveju – galima sodinti iš sėklų, atitinkančių Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 ([1]) reikalavimus, užaugintus pomidorų augalus tik vaisiams auginti;

b) antraisiais auginimo metais po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas:

i) sėkliniams arba kitiems gumbams auginti sodinami tik sertifikuoti sėkliniai gumbai arba sėkliniai gumbai, kuriuose atlikus tyrimus neaptikta nurodytojo kenkėjo ir kurie užauginti vykdant oficialią kontrolę gamybos vietose, išskyrus 4.1 punkte nurodytas vietas;

ii) augalams arba vaisiams auginti sodinami tik tie pomidorų augalai, kurie užauginti iš sėklos, atitinkančios Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 reikalavimus, arba dauginant vegetatyviniu būdu iš pomidorų augalų, kurie užauginti iš tokios sėklos ir buvo auginami vykdant oficialią kontrolę gamybos vietose, išskyrus 4.1 punkte nurodytas vietas;

c) ne anksčiau kaip trečiaisiais metais po tų metų, kuriais nustatomas užkrėtimas:

i) sėkliniams arba kitiems gumbams auginti sodinami tik sertifikuoti sėkliniai gumbai arba sėkliniai gumbai, užauginti vykdant oficialią kontrolę;

ii) augalams arba vaisiams auginti sodinami tik tie pomidorų augalai, kurie užauginti iš sėklos, atitinkančios Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 reikalavimus, arba vykdant oficialią kontrolę iš tokių augalų užauginti pomidorų augalai;

d) kiekvienais a, b ir c punktuose nurodytais auginimo metais imamasi priemonių, kad būtų pašalinti bulvių augalai savaiminukai ir laukiniai bulvinių šeimos augalai, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, jeigu jų yra, taip pat atitinkamu metu vykdoma oficiali auginamų pasėlių kontrolė ir kiekvienoje bulvių gamybos vietos dalyje nukasti gumbai tiriami vadovaujantis I priedu;

4.1.3. nedelsiant po to, kai gamybos vieta pripažįstama užkrėsta pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį, ir po pirmųjų paskesnių auginimo metų:

1) visi mechanizmai ir sandėliai, esantys gamybos vietoje ir naudojami auginant nurodytuosius augalus, išvalomi ir prireikus dezinfekuojami taikant atitinkamus 3 punkte nurodytus metodus;

2) siekiant išvengti nurodytojo kenkėjo išplitimo, prireikus vykdoma oficiali drėkinimo ir purškimo programų kontrolė, įskaitant tokių programų uždraudimą;

4.1.4. pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto i papunktį užkrėstu pripažintame saugomų pasėlių gamybos vienete, kuriame visą auginimo terpę galima pakeisti kita:

1) jokie nurodytieji augalai, bulvių sėkla ir kiti auginamieji bulvinių šeimos augalai, kurie yra nurodytojo kenkėjo šeimininkai, nesodinami, nebent gamybos vienete taikomos visos šios oficialiai prižiūrimos priemonės:

a) nurodytojo kenkėjo pašalinimas;

b) visos augalų šeimininkų medžiagos pašalinimas;

c) visos auginimo terpės pakeitimas, taip pat minėto gamybos vieneto ir visos įrangos išvalymas ir prireikus dezinfekavimas;

d) kompetentingos institucijos suteikiamas leidimas auginti bulves arba pomidorus;

2) bulvės auginamos iš sertifikuotų sėklinių gumbų arba iš minigumbų ar mikroaugalų, gautų iš patikrintų šaltinių;

([1]) 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 (OL L 319, 2019 12 10, p. 1).

3) pomidorai auginami iš sėklos, atitinkančios Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 reikalavimus, arba dauginant vegetatyviniu būdu iš pomidorų augalų, kurie užauginti iš tokios sėklos ir buvo auginami vykdant oficialią kontrolę;

4) siekiant išvengti nurodytojo kenkėjo išplitimo, prireikus vykdoma oficiali drėkinimo ir purškimo programų kontrolė, įskaitant tokių programų uždraudimą;

4.2. be 4.1 punkte nurodytų priemonių, demarkacinėje zonoje valstybės narės imasi šių priemonių:

1) po to, kai nustatomas užkrėtimas, nedelsdamos užtikrina, kad visi mechanizmai ir sandėliai, esantys tokiose demarkacinėse zonose ir naudojami auginant nurodytuosius augalus, būtų išvalomi ir prireikus dezinfekuojami taikant atitinkamus 3 punkte nurodytus metodus;

2) nedelsdamos ir ne mažiau kaip trejus auginimo metus po to, kai nustatomas užkrėtimas:

a) jeigu demarkacinė zona nustatoma pagal 5 straipsnio 2 dalies b punktą:

i) užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos vykdytų patalpų, kuriose auginami, sandėliuojami arba tvarkomi nurodytieji augalai, taip pat gamybos vietų, kuriose pagal sutartį nurodytiesiems augalams auginti naudojami mechanizmai, priežiūrą;

ii) reikalauja, kad būtų sodinami tik sertifikuoti sėkliniai gumbai arba gumbai, skirti sodinti toje pačioje gamybos vietoje, užauginti vykdant visų toje teritorijoje esančių bulvių pasėlių oficialią kontrolę, ir kad nuėmus derlių būtų tiriami sėkliniai gumbai, užauginti tose gamybos vietose, kurios pripažintos tikriausiai užkrėstomis pagal 5 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktį;

iii) reikalauja, kad visose demarkacinėje zonoje esančiose gamybos vietose nukastų sėklinių gumbų ištekliai būtų tvarkomi atskirai nuo kitų gumbų išteklių, arba kad, užbaigus sėklinių gumbų išteklių tvarkymo darbus ir prieš pradedant tvarkyti kitus gumbus, būtų taikoma valymo ir prireikus dezinfekavimo sistema;

iv) reikalauja, kad būtų sodinami tik tie pomidorų augalai, kurie užauginti iš sėklos, atitinkančios Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 reikalavimus, arba dauginant vegetatyviniu būdu iš pomidorų augalų, kurie užauginti iš tokios sėklos ir buvo auginami vykdant oficialią visų demarkacinėje zonoje esančių pomidorų pasėlių kontrolę;

v) vykdo stebėseną, kaip nustatyta 3 straipsnio 1 dalyje;

b) jeigu paviršinis vanduo pripažįstamas užkrėstu pagal 5 straipsnio 4 dalies trečios pastraipos a punktą arba pagal IV priedo 2 punktą laikomas vienu iš elementų, per kuriuos gali išplisti nurodytasis kenkėjas:

i) kasmet atitinkamu metu vykdo stebėseną, be kita ko, paimdamos paviršinio vandens ir, atitinkamais atvejais, laukinių bulvinių šeimos augalų šeimininkų ėminius iš atitinkamų vandens šaltinių, ir užtikrina, kad su ėminiais būtų atlikti I priede nurodyti tyrimai;

ii) siekdamos išvengti nurodytojo kenkėjo išplitimo, pradeda vykdyti oficialią drėkinimo ir purškimo programų kontrolę, be kita ko, uždraudžia naudoti užkrėstu pripažintą vandenį nurodytiesiems augalams ir, atitinkamais atvejais, kitiems auginamiesiems bulvinių šeimos augalams šeimininkams drėkinti ir purkšti. Tas draudimas atitinkamu metu gali būti peržiūrėtas remiantis intensyvaus ėminių ėmimo ir paviršinio vandens tyrimų rezultatais, siekiant užtikrinti aukštą patikimumo, kad nurodytojo kenkėjo nebėra, lygį. Vykdant oficialią kontrolę, vandenį, kuriam taikomas draudimas, gali būti leidžiama naudoti šiltnamiuose pomidorų augalams ir kitiems augalams šeimininkams, kurie yra skirti galutiniam vartojimui ir perdirbimui, drėkinti ir purkšti, jeigu vanduo dezinfekuojamas taikant atitinkamus metodus. Tokiu atveju kompetentingos institucijos gali atšaukti vandens pripažinimą užkrėstu nurodytuoju kenkėju;

iii) jeigu yra užkrėstos skystųjų atliekų nuotekos, kompetentingos institucijos pradeda vykdyti kietųjų arba skystųjų atliekų, išleidžiamų iš pramoninio perdirbimo ar pakavimo patalpų, kuriose tvarkomi gamybos vietose išauginti nurodytieji augalai, šalinimo oficialią kontrolę;

3) tam tikrais atvejais jos parengia visų sėklinių gumbų išteklių pakeitimo kitais per atitinkamą laikotarpį programą.

VI PRIEDAS

V priedo 1 punkte nurodyto oficialiai patvirtinto atliekų šalinimo reikalavimai

V priedo 1 punkte nurodyti oficialiai patvirtinti atliekų šalinimo metodai atitinka šiuos reikalavimus:

1) nurodytųjų augalų atliekos, įskaitant išbrokuotas bulves, bulvių lupenas ir pomidorus, ir visos kitos kietosios atliekos, susijusios su nurodytaisiais augalais (įskaitant dirvožemį, akmenis ir kitas nuolaužas), šalinamos taikant vieną iš šių metodų:

   a) šalinimas oficialiai patvirtintoje specialioje atliekų šalinimo vietoje, kurioje nėra realios rizikos, kad nurodytasis kenkėjas pateks į aplinką, pvz., su protėkiu į žemės ūkio paskirties žemę arba įvykus sąlyčiui su vandens šaltiniais, kurie gali būti naudojami žemės ūkio paskirties žemei drėkinti;

   b) deginimas;

   c) šalinimas taikant kitas priemones, nustačius, kad nėra realios nurodytojo kenkėjo išplitimo rizikos; apie tokias priemones turi būti pranešta Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

   a punkte nustatytais tikslais atliekos vežamos tiesiai į atliekų šalinimo vietą uždaromis transporto priemonėmis, kad atliekos iš jų neišbyrėtų.

2) Prieš šalinant skystąsias atliekas, kuriose yra suspenduotų kietųjų dalelių, taikomi filtravimo arba nusodinimo procesai, kad iš skystųjų atliekų būtų pašalintos tokios kietosios dalelės, kurios šalinamos pagal 1 punktą.

   Skystosios atliekos:

   a) prieš šalinant ne mažiau kaip 30 minučių kaitinamos iki ne mažiau kaip 60 °C, tokią temperatūrą užtikrinant visame jų tūryje, arba

   b) šalinamos kitais oficialiai patvirtintais būdais ir taikant oficialią kontrolę, užtikrinant, kad nebūtų realios rizikos, jog atliekos gali patekti į žemės ūkio paskirties žemę arba vandens šaltinius, kurie gali būti naudojami žemės ūkio paskirties žemei drėkinti.